

Bak op om etableringen af et Agenda 21 center for byen inden for voldene

Med www.a21.dk har Agendacenter Indre By fået sit foreløbige sted. Man kan her finde yderligere information om Agendacenter Indre By, adresser og links om bæredygtighed, Agenda 21, byøkologi mv. ligesom man kan downloade yderligere eksemplarer af den foreliggende tekst.

Københavns Kommunes indkaldelse af forslag til nye Agenda 21 centre kan ses på web-adressen: www.miljoe.kk.dk/agendacentre.

Foreliggende tekst kan downloades fra www.a21.dk (32 kb pdf)

København, juli 2004

Sidste år etablerede Københavns kommune tre Agenda 21 centre, som skulle støtte og varetage lokale Agenda 21 initiativer og virke som katalysatorer for byøkologiske initiativer på lokalt plan. Der er således oprettet Agenda 21 centre i Sundbyøster, på Bispebjerg og Indre Nørrebro, samt tilhørende satellitter på Østerbro og Ydre Nørrebro - alle med en tre-årig forsøgsperiode. Agendacentrene er organiseret som selvejende fonde med en bestyrelse, som er ansvarlig overfor kommunen og en centerleder, som er ansvarlig overfor bestyrelsen. Centrene er hermed sikret en betydelig autonomi i forhold til det kommunale system.

For nylig blev det besluttet at oprette endnu to Agenda 21 centre i Københavns Kommune. Vi er derfor en gruppe mennesker med udgangspunkt i beboer- og miljøarbejdet i Nørre Kvarter og på Christianshavn, som har sat os for at lave et forslag til et *Agendacenter Indre By* - med hovedkontor centralt i Indre By (for eksempel Huset i Magstræde) og en satellit i tilknytning til Grøn Agenda Christianshavn i Sofiebadet. Det er en åben gruppe, og vi hører meget gerne din respons på planerne.

Nedenstående tekst er endnu ikke den endelige grundlagstekst for ansøgningen, som der vil blive arbejdet på frem til fristen for indlevering af forslag 16. august. Men som del af ansøgningen til et Agenda 21 center skal der ligge en redegørelse for sammensætningen af en bestyrelse samt en stillergruppe, som tegner centeret indtil bestyrelsens medlemmer er udpeget. Det er vigtigt for overhovedet at komme i betragtning ved tildelingen, at stillergruppen er så bred som muligt.

Vi vil derfor opfordre dig og din organisation, virksomhed eller institution til at overveje, om I vil bakke op om etableringen af et Agenda 21 center for byen inden for voldene ved at indgå i stillergruppen.

Hvorfor et Agendacenter Indre By?

Områderne inden for Københavns volde har topografisk og byhistorisk set stærke fælles træk. Byplanstrukturen og størstedelen af bebyggelsen har taget form gennem århundreder - før bilismens og modernismens gennembrud - inden for en førindustriell virkeligheds præmisser. Vi kan ikke blot vende tilbage til denne førindustrielle relation til vores naturgrundlag, men den førindustrielle by levede i en bæredygtighedsmæssigt sundere symbiose med sine omgivelser end nutidens bycentrum. Og vi står med en bygningsmasse og nogle by- og livsrum, som har stærke historisk bevaringsværdige kvaliteter, samtidig med at de skal fungere i en moderne virkelighed.

Indre By er indfældet i et komplekst økosystem, hvor den menneskelige tilstedeværelse og indvirken er særdeles omfattende. Mange bæredygtighedsproblemer får her et særligt udtryk, *fordi* Indre By samtidig er centrum for en bydannelse med over 1 million indbyggere.

Beboerne i Indre By er i den situation, at de er i markant mindretal i deres egen bydel - der er langt flere, som arbejder i bydelen og endnu

*Agenda 21 blev oprindelig vedtaget på FNs topmøde i Rio de Janeiro i 1992. Agenda 21 udstak en række retningslinjer for en udvikling frem mod et globalt ligevægtssamfund, samtidig med at det opfordrede til at etablere lokale Agenda 21-processer overalt i verden. I lyset heraf har Københavns Kommune tiltrådt **Dogme 2000**, tre dogmer om miljøarbejde, som udgør den generelle ramme for agendacentrenes arbejde.*

www.dogme2000.dk/

www.un.org/esa/sustdev/documents/agenda21/index.htm

flere, som bruger Indre By som mødested, indkøbssted og kult(ur)sted. Det liv, som fylder gaderne, gallerierne og kontorerne udspringer af et stort opland - ja med de mange turister er oplandet udspændt til det meste af jordkloden. De mange kvaliteter ved Indre By, såvel som de mange bæredygtighedsproblemer i Indre By, er direkte forbundet med denne funktion som bycenter. At definere gode og bæredygtige livsrum for de fastboende kan således ikke adskilles fra strukturelle problemer ved byen som sådan, og dette vil naturligt afspejle sig i indsatsområderne for et *Agendacenter Indre By*.

Byen er opstået som markedsplads, og hver morgen bliver store mængder varer kørt ind i centrum for at blive båret bort i trendy indkøbsposer. Et bæredygtigt forbrug er båret af bevidste forbrugere, som efterspørger kvalitetsprodukter til opretholdelse af en sund levevis - sund for os selv såvel som samfund og omgivelser - og lægger op til en systematisk indsats for en by, hvor herlighedsværdierne og de gratis glæder er i fokus.

En bæredygtig arbejdsplads kopierer ikke bare på begge sider af papiret, den forstår hvordan dens aktiviteter virker ind i økologiske sammenhænge med tråde langt ud i den globale virkelighed, vi alle er en del af. Den bæredygtige virksomhed tager fuldt medansvar for de fleste forhold, hvorfor myndighedernes rolle vil udvikle sig fra det kontrollerende hen imod det konsulterende.

Kunne vi etablere en by, hvor et effektivt kollektivt transportsystem koblet med gode fodgænger- og cyklistforhold gjorde os mindre afhængige af privatbilismen, hvor naturen igen fandt vej ind i de mange stræder og gårde, hvorfra den idag er fuldstændig forvist, således at vi overalt hvor vi kom frem var mindet om det naturgrundlag, som vi og vores by er indfældet i ..... så ville vi have en smukkere og mere oplevelsesmættet by, som frembød rige muligheder for en mere bæredygtig urban tilværelse for de mange mennesker, som hver dag bruger Indre By som kultplads, bo- og arbejdssted. Og vi ville hermed have etableret et optimalt udgangspunkt for udviklingen af en mere grøn og vedkommende turisme, som kunne give vores tilrejsende fra nær og fjern vitale oplevelser med hjem.

Der er således mange grunde til at ønske sig et Agenda 21 center for byen inden for voldene.

Arbejdstemaer for Agendacenter Indre By

Det forudsættes i retningslinjerne for Agenda 21 centrenes arbejde, at deres arbejdsopgaver er ganske præcist defineret, men for til stadighed at nære den visionære kraft, som der er så stærkt brug for i forhold til bæredygtighedsarbejdet, er det vigtigt at etablere en stadig vekselvirkning mellem vision og konkret handling. Koreografien kunne meget vel være *tre skridt frem og to skridt tilbage*: Vi må til stadighed lade vores målsætning være åben for indhøstede erfaringer fra de konkrete skridt.

Overordnet set vil *Agendacenter Indre By* have til opgave:

- at etablere og forstærke samarbejdet mellem nu spredte kræfter
- at styrke bevidstheden om bæredygtighedsproblemer i den moderne storby
- herunder hvordan vi i de mange små og store valg, som vi hver dag gør, kan være med til at gøre en forskel.

Mere specifikt vil *Agendacenter Indre By* prioritere arbejdsopgaver inden for følgende områder (se www.a21.dk for yderligere detaljer):

Byrummet

- integrationen af havnen i byrummet
- trafikalt fredeliggørelse af byen inden for voldene
- opgradering af cyklismen og cyklistkulturen
- styrkelse af en grøn pendlerstruktur
- bæredygtigt byggeri og renovering
- grøn turisme (styrkelse af kultur / oplevelse)

Naturens genkomst

- styrkelsen af de grønne elementer i gade- og gårdrum
- styrkelsen af relationen til vandet og muligheden for oplevelsen af vandet
- reetablering af vandkredsløbet ved ændring af belægninger

Arbejdsrummet

- det grønne kontor / delvis fjernarbejde / konvertering af tomme kontorer
- den grønne indkøbsguide / grønne regnskaber
- bæredygtighed i børne- og uddannelsesinstitutioner

Yderligere oplysninger om arbejdet med etableringen af *Agendacenter Indre By* kan fås ved henvendelse til:

Anne Poulsen
tel.: 27 12 14 80
e-mail: anne@sofiebadet.dk

Rikke Kruse
tel.: 32 95 06 16
e-mail: rikke@beboerhus.dk

Marietta Bonnet
tel.: 26 21 31 74
e-mail: bonnet@krebsen.com

Jens Hvass
tel.: 33 33 05 44
e-mail: jens@jenshvass.com

Underskrevne stillertilkendegivelser bedes fremsendt til:

Marietta Bonnet
Studiestræde 17, 2. 1455 København K
tel.: 26 21 31 74

Stillertilkendegivelser kan også sendes per e-mail til: bonnet@krebsen.com

Og med dette rids af mulighederne og perspektiverne vil vi gerne opfordre dig/er til at bidrage som stiller for et *Agendacenter Indre By*.

Stillertilkendegivelse

Jeg opfordrer hermed Københavns Kommune til at støtte oprettelsen af et Agenda 21 center for byen inden for voldene og erklærer mig med min underskrift som stiller for *Agendacenter Indre By*.

Navn: .....

Stilling: .....

Organisation/institution/virksomhed: .....

Adresse: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Underskrift og dato: .....

Vi håber på forståelse for, at en liste over stillere bliver offentligt tilgængelig på www.a21.dk.

Har du andre i tankerne, som ville være oplagte som stillere for *Agendacenter Indre By*, ville vi være meget glade, om du kontakter dem - eller kontakter os med henblik på at kontakte dem.